

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasarnap.

Nyíltter pótlóira 50 fillér.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lap tulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

A drágaság ellen.

Az a gazdasági krízis, amelyen Ausztria-Magyarország átment és amely még ma sem szűnt meg, igen mélyreható hatással volt hazánk gazdasági életére. A pénzügyi, kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági téren lemerült zavaró momentumok nemcsak a gazdasági fejlődés normális következményei s az elemi csapások voltak, hanem politikai okok is, de legfőként a háború s az ezt követő mozgósítás. A tízhónapos háború rengeteg értékvesztéssel járt; a mit emberben, általában, fegyverben, municióban, az elpusztult házak, utak és gazdaságok révén az államok veszítettek, milliárdokra rúg. De nemcsak a hadviselő államoknál volt ez így, hanem a szomszédoknál is. Monarchiánkban is nagy fenakadást szenvedett a termelés; munkaerő és megrendelés hiányában sehol sem tudtak dolgozni. A mozgósításnak legfőbb része van a még mindig tartó krízis felidézésében. A monarchia több száz milliót költött a hadsereg egy részének mozgatására, majdnem egy éven át elvonta az ország fiatalosságát a produktív munkától és a háború veszélyével fenyegette egyre a világot, ami a tőkét közéfelett óvatossá, tartózkodóvá tette s így közvetlenül élesbítette a helyzetet.

Ez idézte fel nálunk a rettenetes drágaságot a pénzben s ebből folyólag árúban, de különösen az élelmickekben, amely téren valóságos uzsora folyik. Szomorúan kell megállapítanunk, hogy Magyarország az üres gyomrok országa lett, a keserves gazdasági megpróbáltatások hosszú dulása után. Drága

az élet és nincsen pénz, tehát nem esznek az emberek, vagy legalább annyit nem, amennyit máskor. Ezt bizonyítja a pénzügyminiszteriumnak ez év első feléről kiadott kimutatása, mert a fogyasztási adók lehetetlen esése szerint az első félévben körülbelül háromszáz millióval kevesebb élelmiszer fogyott el, mint más esztendőben.

Hazánkban tehát nélkülöznek, éheznek az emberek. Elfásult, kiábrándult, lezüllyött ekszisztenciák milliói egyfelől, — az ezeken meghízott, elbizakodott, szivtelen emberek ezrei másfelől. — Ez a mai Magyarország hű képe. A túlnyomó többség éhes, rongyos, piszkos, az elenyésző kisebbség dözöl és zsarnokoskodik. A végtelen ország ez most, a tökéletesen még ki nem egyensúlyozott társadalmak országa, ahol a gyomrok kezdenek leszokni az ételtől, a világnak és a századnak, határtalan szegényére.

Miért: mert drága az élet; mert csak panaszkodik, sópánkodik mindenki a drágaságról, de ellene mit sem tesz. A háborús veszedelem elmúlt, de az enyhülés még nem állott be. Az élelmiszeruzsorasok — ügylátszik — véglegesíteni akarják a rendkívüli árakat, mert az olcsóbb beszerzés ellenére sem szállítják le. S a fogyasztó közönség tehetetlen velük szemben, legfeljebb sztrájkol, nem eszik. Csakhogy ez nagyon beteg állapot, amin sürgősen és okvetlenül változtatni kell. Belátják ezt a fővárosban és a vidéken egyaránt, de eddig mit sem tettek a javulás érdekében. Most végre okos sző is vegyül a sok sránkozásba, amely

nem panaszkodik a drágaságról, hanem hatásos ellenszert hirdet ellene.

Kecskeméten, Budapesten és Makón is belátta a városi tanács, hogy pl. a húsnak hihetetlenül magas ára sehogy sincsen arányban az élő állatok árával, vagyis, hogy a hentesek, mészárosok most jóval olcsóbban szerzik be az ölni, vágni való állatot, mint valaha, a húst mégis a régi drága áron mérik — ezért szép szóval, majd erélyes fellépéssel kényszerítik őket a magas árak leszállítására. Ez természetesen nem megy egészen simán, mert a mészárosok rugdalóznak; de végre mégis kénytelenek beadni a derekukat, mert ott áll mögöttük az ijesztő rém: a hatósági, hússzék felállítás.

Vége egy komoly lépés a tarthatatlan élelmiszer uzsora csökkentésére. Kecskemét és Makó példáját kövessék a vidéki városok mind: nyúljanak az ügyszőz erős kézzel, mert ezt kívánják tőlük a drágaság miatt nélkülöző nép milliói. Elég volt már az éhezéssel, legyen már vége a kénytelen-kelletlen bójtnak és — teljenek meg az üres gyomrok.

Az iskolák a gyermekszanatóriumért.

A beteg gyermekekről való gondoskodás fontos ügyét szolgálja a gróf Zichy János kormányzat alatt álló Zsófia Gyermekszanatórium Egyesület, amely az áldásosan működő Balatonalmádi Zsófia Gyermekszanatóriumot ez évben egy újabb pavillonnal is kibővítette és benne a szenvedő szegény iskolaköteles gyermekek ápolását teljesen in-

Isten neve, ördög neve.

Iria: Csöte Károly.

Lócs Istóknak van egy alkalmazatos jó órája, melyre rá sem kell neki tekintenie, mégis alaposan közli vele az időt. Az is igaz, hogy gyakran annyira siet az órája az időjelzéssel, hogy a más pontosan járó órát hatvan perccel is megelőzi. Lám, most is féltizenkettőre jár az idő s az ő órája már a delet is elütötte. E miatt, bár a marhák megatitása hátra van, beballag a szobába s asztalhoz ül, várja az ebédet.

Természetesen az ebéd késik. Egyrészt azért, mert Julis asszony még most gömbölyögeti a konyhában az ágyugolyó nagyságú kukorica-gömböcöket, másrészt vasárnap lévén, a család egyik tagja, azaz a Lócs-familia trónörököse, a Pista legényke, még nem érkezett haza a szomszéd falu templomából.

Lócs Istók türelmetlenül vakarja a feje hátulját s a kalendáriumot kezdi lapozgatni. De üres gyomorral nem izlik az olvasás sem.

Amig a gazda a kalendáriumot forgatja, Julis asszony hatalmas párolgó tálat helyez az asztal közepére, avégett, hogy egy kicsit hűljön addig az étel, míg evéshez fognak. Megy azután ki egyéb dolgait elintézi.

Ámde Lócs gazda nem vár sem az asszonyra, sem a fiára, maga elé huzza a tálat s kanalazni kezd. Birkózik a góliát gömböccel. Annál inkább izlik neki, mert most kivételesen tejes lében uszkálnak a gömböcök. S addig-addig kanalaz, míg csak a bölcsen kiesztelt kézi és száji szerszám a tál fenekét kőszörűli. Kiürült biz a tál, ellenben

ugy megtelelt a gazda, hogy mozdulni is alig tud. Szörnyű mód fáj a gyomra s kikelt arccal támad az asszonyra, amint bejön a már haza érkezett fiával ebédelni.

— Asszony, micsoda mérget tettél a gömböcökbe?! Ugy öldösi a gyomromat, hogy alig tudom törni!

Julis asszony nem a legjobbat sejtve tekint a tábla s a következő pillanatban úgy összecsapja hatalmas tenyerét rémültében, hogy Lócs gazda csuklani kezd s ijedten mondja:

— Majdnem azt hittem, lóttek valahol!

— Belődözte ám kend a sok gömböcöt mind a gyomrára! Nézhetjük most a tál fenekét. De micsoda borzasztó gyomra is van kendnek! — szól Julis asszony nagy bosszúsággal s aztán fiához fordul:

— Hogy szereted jobban, fiam, a tojást? Egy párat készítek a mi számunkra, ha már apád mindent megevett előlünk.

— Legjobban szeretem a tojást akkor, mikor a lábás fenekéről mosolyog rám; — előzi meg fiát Lócs gazda a felettéle.

— Ma hát nem fog mosolyogni kendre a sült tojás, annyit biztosan mondhatok! — szól Julis asszony s a konyhába megy a fiával rántottáni.

Lócs gazda méltatlankodik, hogy őt megesalják. Neki meg kell elégednie kukorica-gömböccel s azok pedig tojást lakmározni. Ezen méltatlankodása közben jut eszébe, hogy marháit még nem itatta meg.

— Asszony, gyermek! — szól be a konyhá-

ban ebédelőkhöz, — nem jól érzem magamat: itassátok meg ti ketten az állatokat!

— Hogné! jó is volna kendnek addig is heverésni, ugy-e? Menjen csak kend maga a fiával. Mozogjon, nehogy még megfeküdjön gyomrát a sok étel. Elég nekem a dolgom anélkül is, — szól ki Julis asszony erélyes hangon.

Lócs gazda kénytelen, kellenen a kuthoz ballag s a vízzel telt nagy csöbört minden vállukra emelik a fiával s viszik az istállóba az állatoknak. Ezen utat többször is meg kell tenniük egyfolytában, mert négy szarvasmarha, két ló és egy saját nevelésű pompás csikó várja az abrakra az italt.

Ép a második csöbört vizet viszik, mikor hintó áll meg a ház előtt s az öreg uraság száll le róla. Ezenest benyit Lócs Istók portájára.

— Hol a gazda Julis lekem? — kérdi mosolygva a konyhaajtón kilesekedő Lócsné asszonytól.

Julis asszony úgy elpirul, akárcsak egy kis leány s elfogattan mondja:

— A marhákat itatja, nagyságos ur. Tessék befáradni a szobába, azonnal behívom!

— Sohse hívd, lekem. Ugy is az istállóban van vele dolgom, oda megyek hozzá.

— Hol vagy, Csicsó? — kopogtatja meg az uraság botjával az istállóajtó szárnyát s erre Istók ijedten kapja le fejről a zsiros kalapját s egyik lóva széles hátára teszi, honnét azt a másik páros ló azonnal le is emeli s jobbitzen ráicsalja, mint az abrakot.

Csikóért jöttem, Csicsó! — szól kemény hangon a földbirtokos. — Nekem is ép egy ilyen csinos állatkm van, ahhoz szeretném párnak. Azt

gyen nagy áldozatkészséggel végezi. — De az első magyar gyermekszanatórium csak elenyésző kis töredékét képes az ápolásra szorulóknak befogadni, miertis állam és társadalom együttes áldozatkészségével szervezi most a Gyermekszanatórium Egyesület a Rózsadomb egy szép fekvésű nagy telken Bókay Jánosnak a gyermekgyógyászat hírneves tanárának programja szerint a Zsófia központi gyűjtőgyermekórházat.

Ezen magasztos feladat érdekében fordul most a gyermekszanatórium kormányzósága segítségért a nemzet mindig hű és önzetlen munkásaihoz: a nemzet oktatóihoz.

Jankovich Béla vallás és közoktatásügyi miniszter ugyanis, aki tárcája terhére a tervet szintén messzemenőleg támogatja, most minthogy a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldására az államnak és a társadalomnak karöltve kell fáradoznia és minthogy a szegénysorsu beteg gyermekek felségítésének ügye a tanulóiúság felkültetéséhez is legközelebb áll, engedélyt adott arra, hogy a tanulóiúság a gyermekszanatórium érdekében gyűjtést eszközölhessen.

Ezutan is azzal a kérelemmel fordul a Gyermekszanatórium kormányzósága a közönséghez és főleg a tanulóiúsághoz, hogy néhány fillérral a központi Zsófia gyermekórház létesítéséhez is hozzájáruljanak. — A gyűjtött összeg feltüntetésére szolgáló iverket a tanítványok tanárai és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni Minden fillér, melyivel a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani, mert nincs a világon irtalmasság szebb és meghatóbb, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya felé hajlik!

Felkérjük tehát a tanulóiúságot, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogatassák a Gyermekszanatórium vezelőinek törekvésait, hogy a gyermekszanatóriumai gyűjtés minél eredményesebb legyen! Hogy a magyar gyermekvédelem legujabb vára a Zsófia Központi Gyermekórház is megépülhessen.

sem kértem, hogy adod? Ugy sem árulnád annyitért, amennyit én szántam érte.

— Mennyit adna érte, nagyságos úr? — kérdi bátorlalan hangon Istók.

— Ezer koronát. Biz mástól fele összeget sem kapnál érte.

— Tyű! — csodálkozik Istók, de a következő pillanatban saját ostoba szájára csap tenyerével. Mert hát neki nem szabad sokalnia a legnagyobb árt sem. Hátha még többet is ad érte a nagyságos ur.

— Nohát, mi lesz, Csicsó? Adod, nem adod? — kérdi türelmetlenül az uraság.

Erre már Julius asszony is ott terem s Istók háta mögé huzódva öklével ösztökéli, hogy siessen odaadni a csikót a nem remélt nagy árért.

— Hatszázat nem adna érte, nagyságos ur? — böki ki végre Istók a gondolatát.

— Dehogyan nem, sokkal szivesebben, mint ezert! — mondja a tagbaszakadt, kemény tekintetű magyar ur.

— Forintba értem ám, nagyságos ur, forintba! — En csak a régi módi szerint értem a szamitást.

Az ur erre láthatólag bosszus lett:

— Ha tudtam volna, hogy ilyen oktondival lesz dolgom, ide sem jöttem volna. De minthogy nem vagyok kupec, legyen a te akaratod szerint. Nesze az ezerekszáz korona!

Istók megdöbben. Tyű, milyen nagy hibát követett el! Azt reperálni kell! Akadovza kezd a szót:

— Izé, — nem jól mondtam ám nagyságos ur. Szörnyű ostoba vagyok én, mindjárt megbötköl

K Ü L Ö N F E L É K .

— **A Király nevenapja.** Ófelsége a király nevenapját hagyományos kegyelettel ülték meg Csáktornyan folyó hó 4-én. A hivatalos épületeken a nemzeti trikolor jellette a király nevenapját. Kilenc órákor istentisztelet volt, melyen nemcsak az iskolák vettek részt, de a hivatalok, katonaság képviselői is. A szent misén Rosman Róbert h. plebánus pontifikált.

— **Oktober 6.** A magyar nemzet gyásznapiját Csáktornyan is méltó fénnel megülték. Az iskolákban gyászlobogók lengedeztek, a tanulóiúság pedig tanórák vezetése alatt templomba vonult gyásztiszteletre. A szent misét az iskolák hitokatója, Varga Wolfgang mondta. Az istentisztelet után az egyes iskolákban ünnepélyeket tartottak. A tanítóképző-intézetben az ünnepély a következő műsorral folyt le: Himnusz, énekek és ifjúsági énekar az intenzi zenekar kíséréte mellett. Október 6-án (Ábrányi Emil), szavaltá Veér László III. éves növendék. Bitófi beszéde, melodráma (Szepessy László), előadta Lantos János IV. é. növendék Karbuczky Emil IV. é. növ. zongorakíséréte mellett. Az ünnepi beszédet Orszagh Kálmán IV. é. növ. mondta. A szép ünnepet a Szózat fejezte be.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Burgolits István csáktornyai áll. polgári iskolai segédtanárt a csáktornyai áll. polg. iskolához rendes tanárnak nevezte ki a X. díjostály harmadik fokozatába.

— **Uj szemléz.** A kir. pénzügyigazgató Millényi Zoltán zalaegerszegi pénzügyi fővizgató szemlésszé nevezte ki s ebben a minőségében Strádóvárra helyezte át.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Ambrus József csáktornyai járásbírói kezelő ugyanoda irodatisztlé kinevezte.

— **Áthelyezés.** A m. kir. belügyminiszter Beliczky Kálmán halárrendőrségi fogalmazót az ujonnan szervezett barcsi kirendeltséghez helyezte át. Helyébe Seyfried József fogalmazót helyezte át Muraszombatból Csáktornyára.

a nyelvem. Mert hát nem hatszázat, hanem hatszázat akartam mondani.

Az ur erre bosszuságában olyas valamit morog, amit le sem írhatok s szó nélkül megindul. Ámde Julius asszony kétségbeesett sirással kapaszkodik bele s erőszakosan csokolja a kezét:

— Galambom, nagyságos ur, ne törődjék azzal az oktondival emberrel! Odaadjuk örömmel. S áldjuk érte, nagyságos urat, mig él. Ugy-e ember? — fordul a szintén meghökent urához, — mondja kend is hamar, hogy odaadjuk, Isten szent nevében.

— Ördög vigye hát, odaadom! — mondja erre Lócs gazda, nagy kézigyintéssel.

— No, atyafi, most még ingyen sem kell a csikód, ha te az ördöggel vitetted, ahelyett, hogy azt mondanád: Isten segítse vele az urat! — mondja a földesur s ott hagyja Lócs Istókékat.

Julius asszony tehetetlen keservében nem tud mást tenni, csak zokog. Istók pedig böszén kapkod a fejéhez s azt kiáltja:

— Ju, ju, ju! megbolondulok! milyen töméntelen pénz csuszott ki a zsebemből! . . . Jer, asszony, üss lebe az ostobaságomért, talán attól megkönnyebbülök!

A zokogó Julius asszony nem mozdul az ajtószárfától, melyet könyvével áztat.

— De nincs is szükség rá, mert Csákó ténhének valami dongó-féle csiklandozza a nyakát, amitől haragosan csapja oldalra fejét s kajla szarvával uj fejbe koppanítja Istókot, hogy az nemcsak eszméletéhez tér, de hirtelenében azt is elfelejti, hogy hány gombócot evett meg ebéde.

— **Halálozás.** Mély részvétellel vettük a gyászshirt, hogy Zrinyi Viktor helybeli divatárú kereskedő, 43 éves korában, rövid szenvedés után a pécsi kórházban f. hó 7-én elhunyt. A szerencsétlen véget ért, jobb sorsra érdemes kereskedőt anyagi körülményei juttatták a pécsi kórház elmeorvosi osztályába, ahol a halál esti lelki fájdalomtól megváltotta. Halálát lesújtott özvegyén kívül öt kiskorú árvája s kiterjedt rokonsága siratja. Kilencedikén temették el a pécsi közokrházból. Nyugodjék békében!

— **Uj templom.** Az alsódomború templomot, melyet életveszélyes volta miatt lebontottak, rövid időn belül felépíteni fogják. Erre nézve az előkészületek a legkomolyabban megindultak. A napokban ugyanis Waidner Gyula technikai tanársegéd a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter megbízásából a helyszínen járt, hogy az összes adatokat beszeresse s hogy ennek alapján az építési tervet elkészítse. Az építést előreláthatólag kora tavasszal megkezdik, mert az épülettervekkel október végére elkészítik. Az építési tervek még az árlejtes kiírása előtt jóváhagyás végett Ófelsége a király elé terjesztetnek. Az új templom építésére 220 ezer koronát bocsát rendelkezésre a miniszter a vallásalaphból.

— **Bankett Perliakon.** Szép banketten vett búcsút Perlak közönsége, köztisztelőben és szeretetben álló Stiglbauer József járásbírótól; aki Perlakon töltött 8 évi működése után a temesvári kir. járásbíróshoz helyeztetett át. A társas-vacsorán megjelent Perlak község színe-java a községi előjárósággal egyetemben. Legelőször Szabó Győző vezető járásbíró, mint hivatalfőnök s jó barát, méltatta szép szavakban az áthelyezett bíró pontos és lelkiismeretes hivatali munkáját s baráti erőnyeit. Majd a perlaki ügyvédi kar vett tőle búcsút. Megemlékeztek a beszédek folyamán köztisztelőben álló nejről is, mint aki férjének jóban, rosszban osztózoja s vigasztaló nehé napjaiban. Végül meghatottan mondott köszönetet az ünnepelt szónokoknak s Perlak közönségének, biztosítván őket arról, hogy ezt a szeretetet magával fogja vinni s megőrzi szent eréklyeként. Ezután átvonultak az ünneplők a kellemes s otthonosan barátságos kaszinójukba, ahol a bucsuzgatás tovább folyt.

— **Orvosi pályázat.** Légradón az orvosi állás megüresedvén, annak betöltésére pályázatot irtak ki.

— **Uj iskolaépület.** A jövő évre államosítandó alsódomború iskola nem sokára új épületbe költözködik. Az építésre vonatkozólag a tárgyalások kezdetüket veszik. A kir. tanfelügyelő f. hó 19-én Alsódomboruba száll ki, hogy a szükséges tényezőkkel érintkezésbe lépjen s a községgel az építkezésre nézve végleges megállapodásra jusson.

— **Színházi est.** Az a torró, hangulatos este, melyet tavaly Pinter Imre a budapesti v. népszínház kiváló tagja rendezett, a legjobb emléket hagyta maga után s azzal az általános óhajjal zárult le, hogy a kis művészgárda mielőbb vendége legyen városunknak. A viszontlátás öröme a legközelebbi napokban Pinter olyan elsőrangú változatos programot hoz magával, amelyre ismét sokáig fognak szivesen visszaemlékezni azok, akik disztinyválni tudnak bretilli produkciók és hivatott színészek produkciói között. Csupa újdonság, csupa sláger, ami teljesen érthetővé teszi azt a meleg érdeklődést, amely már is megnyilvánul az est iránt a közönség

körében. A kicsiny gárda legutóbb Brassó, Kolozsvár, Miskolc, Kassa, Arad zsúfolt színházainak volt vendége s úgy a sajtó mint a nagyközönség a legteljesebb elismeréssel honorálta a mindvégig mulattató programot, amely szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy egy fiatal uri leányok, mint a diákság végighallgathassa.

— **Telefon.** Az alsólendvai, csáktornyai, nagykanizsai, pécsi és villányi távbeszélő központokat f. é. október hó 4-ével bevonták a Halbanrain, Mureck, Radkersburg, Spielfeld és Weitersfeld in Steiermark osztrák távbeszélő központokkal való helyközi távbeszélő forgalomba. A beszélgetési díj 3 percenkint 3 koronában állapították meg, sürgős beszélgetésekért a rendes díj háromszorosát, díj köteles értesítésekért pedig 1-1 koronát kell fizetni.

— **Hordójelző hivatal.** A vármegye alispánja tudvalevőleg a deficitre való tekintetből az alsólendvai hordójelző hivatal megszüntetését mondta ki. Alsólendva azonban mindent elkövet, hogy a vidékre oly fontos hivatalt megtartsa s ezért a deficit kifizetését magára vállalta s kérte a vármegyét, hogy a hordójelző hivatal Alsólendván ne szűnjön meg. A vármegye törvényhatósági bizottsága az alispán határozatát hatályon kívül helyezte s így a hordójelző hivatal előreláthatólag Alsólendván továbbra is megmarad.

— **A községi jegyzők fizetésrendezése.** Értesülésünk szerint a községi-és körjegyzők fizetésrendezési ügye már igen előrehaladt stádiumban van, amennyiben az erre vonatkozó törvényjavaslattal csaknem teljesen elkészültek és legközelebb át is küldik a pénzügyminiszterhez. Ha a javaslat onnan visszakérül, a miniszter azonnal a minisztertanács elé terjeszti.

— **Az önkéntesek kincstári költségei.** A saját költségükön szolgáló önkéntesek katonáskodása a következő kincstári költségekkel jár: fegyverekért 7 K, legénységi felszerelésért 16 K, kincstári élelmezésért 334 K, ruházattal 4 K fizetendő az egész évre. A lovas önkéntes ezenkívül lóért s lófelszerelésért 32 K-t, a lüzérségnél 29 K-t fizet összesen.

— **Felülfizetések a Napközi Otthon javára f.** hó 4-én rendezett hangversenyen Dr. Hajós Ferenc 18 Kor. Murai Róbert 14 Kor. — Kayser Lajos, Neumann Róbert, özv. csepregei Schapinger Gusztáv (Montreux) Wollák Rezsőné, Wollák Rezső és dr. Wollák Béla 10—10 Kor. Nagy Géza (Budapest), Strausz Sándor, Dr. Isoó Victorné, dr. Viola Vilmosné, Besztercezyék, Vajda Andor, Löbl Rezső, Kristofics Károly, Neumann S. utódai, Pethő Jenő, Özv. dr. Schwarz Albertné, N. N., N. N. 5—5 Kor. — Hirschmann Leó, Mayer Hermann, dr. Schwarz Lajos, Mestetch Aladár, Fischer Endréné, dr. Siegel Nándor és dr. Ságváry Jenő (Perlak) 4—4 Kor. — Rosenberger Lajos, Dénes Béla, Pótyák Mátyas, N. N., Pataky Kálmán, Dr. Reményi Zoltán (Periak), Nagy Eömer (Szentkereszti), Heisenberger Ferencz (Felsőmihályfalva), Farkas Lajos (Ujduvár) dr. Szabó Zsigmond (Periak) Wollák Victor (Budapest) 3—3 Kor. — Székely Vilmos, Schwarz (Varaszd), dr. Blau (Varaszd), dr. Vajda Béla (Periak), Heinrich Alfréd, dr. Wolf Béla, Scheffer Rezső, Neumann Samu, Özv. Churmatzáné, Stráhya Ferencz, Stráhya Károly, Szenthe Ferencz, Kelemen Béla, Sárosy István, Kayser Bandi, Kovács János (Damása), Dúzs János, (Törökudvár), dr. Hackáné (Póth István, Lukács N., Benedikt Béla, Szatmáry (Periak), Svastics (Perlak), Welbourn és Beliczky Kálmán 2—2 Kor. — Plichta Béla, Klein Kornél, Boros Mór, Bezzerdy nővérek, Rosenberger Kálmán, Vilner Kálmán, N., Hirschmann Adolf, Nyiri Samu, Kovács Emil, Rónay Sándor és Szugfill János 1—1 Kor.

— **Halálozás.** Purcsi János csáktornyai áll. tanítóképző intézeti tanárt súlyos csapás érte. Édesatyja, híres zenész f. hó 5-én 72 éves korában Békéscsabán elhunyt. Hétfőn temették el a város általános részvétele mellett.

— **Nagykanizsa nem lesz törvényhatósági város.** Az a sok kombináció, mely Nagykanizsának törvényhatósági várossá való fejlesztéséhez lüzdött, úgy látszik hiru reménynek bizonyult. Egyik nagykanizsai laplarsunk értesítése szerint ugyanis Nagykanizsa nincs felvéve ama városok sorába, melyek legközelebb törvényhatósági joggal felruházhatnának.

— **Szerencsétlenség a Dráván.** Kriszmann György muracsányi lakos feleségével s 11 éves Mária nevű lányával a Drávtól volt elfoglalva. Este csónakon jöttek vissza, de a csónak egy tordulónál egy fatörzsben fennakadt, miből kifolyólag a kis lány a vízbe esett. Hiába akarták megmenteni a vízbe esett kis lányt, az bizony belefutott a Drávába.

— **Harcban a sorvadás ellen,** előkelő orvosok már körülbelül 20 év óta rendelik a tödgerősítő, és jóízű Siroin »Roche-t« mely étvágyat és erőnövekvést idéz elő. Természetesen ez a jó szer egy egész sereg utánzatra talált. Tehát aki a gyógyszerárban Siroin »Roche-t« vesz ne adasson magának mást mint éppen Siroin »Roche-t« hogy valóban a Siroin hatásában részesüljön. Ez a beteg létezési szervek sikeres gyógyításánál különös fontossággal bír.

— **Nagykanizsa vesztegár alatt.** Nagykanizsa városát, a kiskánizsai részében felépült, de lokalizált kolera járvány miatt vesztegár alá helyezte a vármegye alispánja. A legszigorúbb intézkedéseket fogantatosították hogy a járvány továbbterjedésének gátot vessenek.

— **Iskolaavatás Ráckanizsán.** A ráckanizsai áll. iskola új épületének felavatási ünnepélye a főispán Ömlétsága, Tanfelügyelő úr s a t. megyei és környékbeli notabilitások jelenlétében fog f. é. október hó 23-án megtartatni, melyre a tanügybarátokat és az érdeklő közönséget meghívja az áll. isk. gondnokság.

— **Végzetes verekedés.** Czmrecsnayk Vince határorsi és Pergár János orbánhegyi legények f. hó 4-én este egy almatörési helyen összeszólalkoztak, miből kifolyólag a pincéből jövet Pergár János Czmrecsnayk Vincét egy husánggal megtámadta. Czmrecsnayk azonban ügyesebb lévén, a husángot Pergár János kezéből kicsavarta s vele ügy fejbe ütötte, hogy halántéka beszakadt s rövid kintlódás után kiszenvedett. Ez ügyben f. hó 6-án volt meg a hullaszemle és boncolás Szugfill János vizsgálóbírói vezetése mellett. A szakértő orvos véleménye szerint a Czmrecsnayk által Pergárra mért ütés feltétlenül halálos volt. Czmrecsnaykot letartóztatták s Nagykanizsára szállították, ahol az ügyességét foglya.

— **A gyorsvonatok harmadik osztálya.** A lapok téves híradásaival szemben illetékes helyről helyreigazítást publikálnak, mert nem az összes gyorsvonatokat látják el harmadik osztályú kocsikkal, hanem csak azoknál a gyorsvonatoknál lesznek megszaporított számban ily kocsik, amelyeknél eddig közlekedtek.

— **Beitiltott vásár.** A holnapi vásárt a csáktornyai járási főszolgabíró, a nagykanizsai kollera-vesztegár miatt, beetiltotta.

— **Hányszor volt napos idő ez évben?** Egy figyelmes gazda, aki az időjárásról naplót vezet, jegyzetei nyomán megállapította,

hogy a múlt év augusztus 26-tól ez évi augusztus 26-ig mindössze 57-szer történt meg, hogy a nap egész napon át sütött, 308 napon át pedig beborult volt az ég, vagy esett az eső, vagy a hó,

— **Analfabéta tanfolyam.** A nm. vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter úr megbízásából az Országos Közművelődési Tanács az iskola látogatására törvény szerinti előírt kortulhaladott analfabéták részére a magyar olvasás — írás és számolás elsajátítására a folyó 1913/14 tanévben is tanfolyamokat szervez. E tanfolyamok tervezete és mindennemű felvilágosítás a megyei kir. tanfelügyelőtől kérendő október hó 15-ig, mert a tanfolyamok a Szervezetben megállapított tiszteletdíj biztosítása végett november hó 1-ig bejelentendők.

— **Jegyzők nyugdíjpótlása.** A jegyzők és egyéb községi tisztviselők Országos Nyugdíjpótló Egyesülete (Budapest, Kálvin-tér) ez úton is közhírré teszi, hogy különösen a kisebb jövedelemmel bíró községi jegyzők és egyéb községi tisztviselők silány nyugdíjaiknak kiegészítése céljából alakult nyugdíjpótló intézményét a Községi és Körjegyzők Országos bankja r.-t. égisze alatt (alaptőke 3.000.000 K) megalapítván, ennek alapszabályai a m. kir. belügyminiszter által 181.322/912—V. sz. a. jóváhagyást nyertek s az egylet mekkosését ezen évi február hó 1-én megkezdte. A belépni szándékozók születési és házassági anyakönyvi kivonaton kívül egyéb okmány bemutatására nem kötelezettek. E helyen említjük meg az alapszabályoknak azon igen kedvező intézkedését, hogy az alakulás ezen első évében, korára való tekintet nélkül, mindenki beléphet az egyesületbe, aki községi tisztviselői állásra élethossziglan megválasztva, vagy kinevezve van, sőt az alapszabály ezen kedvezményt a Jegyzők bankjának részvényeseire is kiterjesztette. Biztosítható nyugdíjösszeg 200 K-tól 2000 K-ig. Fizetendő díj évi 8%. Belépési nyilatkozatot az egyesület készséggel küld.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Grbenicsek Róza, Mávrek István, Kolarics István, Skvorc Mihály, Glavács Viktor, Varga Róza, Gerencsér Ilona. — Meghaltak: Stóger Salamon (52 é), Grábár Imréné (63 é), Doklea József (76 é), Megla Lajos (28 n), Tkalcsec Julia (6 h), Kolarics József (11 h), Hunyák András (52 é), Toplek István (84 é),

— **A Magyar Figyelő-ben találjuk Gróf Tisza István kikkét a parlamenti őrség és parlamenti souverainitásról. Alexander Bernat »Merre megyünk?« című értékes dolgozata a napi politika főleg emelkedve a legmagasabb szempontokat világotja meg. Igen érdekes dr. Lengyel Ernőnek »Az újtság és az újságíró«-ról szóló történelmi studiuma. Gesztisi Gyula báró Eötvös József emlékélté idezi kiadatlan levelek alapján. Wallesz Jenő az Osz-tályimperializmusról ír, Ernest Seillière új könyvét ismertetve. Krúdy Gyula gyönyörű regényének, a Palotai álmoknak utolsó fejezetét találjuk a gazdag számban, amelyet Sikabonyi Antal, Balcanicus, Kádár Gusztáv és mások feljegyzései és a változatos külföldi szemle egészítenek ki. — A Magyar Figyelő-szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrásy-ut. 16. Előfizetési díj egész évre 24 korona.**

— **Köszönetnyilvánítás.** A csáktornyai szakácsnők által f. hó 5-én rendezett szüreti mulatság tiszta jövedelméből 3 árva gyermekemet jó téli ruhával látták el. Ezen nemeselekedetért ezúton is hálás köszönetemet nyilvánítom. Csáktornya, 1913. október 10. Özv. Novák Mártonné.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna oćna je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fai računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

GOSPODARSTVO.

Posli oktobra meseca.

September mesec je ravno tak moker bil, kak i celo leto. Išel je deždj dan, na dan. Poleg vnogo hudoga vremena, veliki kvar je bil po celim orsagu, jerbo gospodari nē su mogli poredō spraviti olavu i detelice. Kvar je bil i v drugim dugovanju. Kuruze naprimer nē su se mogle dosta dozreliti. Grozdje je kiselo ostalo gde je nē zgnjililo. Krumpir sveposud gnjilo. Kaj bude stoga, do protulelja?

S jesenskom sētvom žuriti se treba onim, koji su još nē posejali. Samo tam je smeti malo za ostati sētvom, gde muhe na friski sētvi kvara dēlaju. Kuruze se sad be-reju najbolje, takodjer i krumpiri se sad skapaju. Poleg neugodna vremena moku i nē dosta zrelu kuruzu v takve kuružnjake treba spraviti, koji su vuni na zraku i koji su tak slozeni, da veler sēm i tam more prepuhati kuruzu. Koji na najže spraviju kuruzu na zimu, nēju je smeti tam na debeloma rezepsti, drugać plesnivila bude. Kuruzinje povratiti taki treba posećti i vu snope zvezati, jerbo ako još više deždja dojde nanjega, nikaj nebude valalo.

Pod protuletnu sētvu orati treba.

Marha pomalem vu štali ostaja. Doklam je dosta paše, na pašu ju treba tirati, da barem malo krme prešparamo. Letos je itak malo krma zraslo, vrēdno ju bude šparati.

Vu gorica j sad traja bratva. To spametno treba delati. Gnjiilo i falingasto zrnje

odebrati se mora. Dobro i stalno vino samo s izverstnoga grozdja more biti.

Zelje je već moći rezati i na zimu spraviti. Repa, krumpir, petrožol, mrkva takodjer sad se mora spraviti.

Vu sadovnjaku staro drevje mora se posnažiti sa jednom drotnatom kefom, da svakojački kukci i gusenice nebudu stana imeli na drevju. Drevje se s jakim lugom dobro mora namazati. To već valja, kak s vapnom polićiti.

Vu žitnici friškoga žitka višeput treba premēšati, da se nē splešnivi. Stanje se mora popraviti. Na zimu se sad moraju drva prebaviti.

To su one važneše stvari, koje gazda vu oktobru mesecu nesme zanemariti.

Kak se odhraniju teliči?

Nēga vrednešega i hasnovitešega živinčeta, kak je dobra krava. Zato si skorom svaki siromak zdihavle: »Barem jednu kravu da bi imell«

Jednu kravu zderžati i prehraniti, nēje tak preveć veliki posel i ne košta tuliko, kak naprimer konj. Krava je i shujšom krmom zadovoljna, poleg toga pak mlēko da i zaprećti ju moći. K tomu pak i zato je kravu vrēdno deržati, jerbo izverstnoga gnoja da, to pak svaki gospodar jako nuca. Samo treba je znati spametno kravu od gojiti i zderžati.

Nakaj je treba najbolje paziti?

Nato, da takvo kravu si odhranimo, koja dosta mlēka ima i koji je mati dobra

dojuica bila. Od dobroga plemena tele, ako se poredō odhrani, dobra dojnica bude.

Čerleno pisane telice kad su dvē leti stare, pustimo pod bik. Predi zato nēje smeti, jerbo brejo marše, ako je premlado, vu rastenju zaostane i poleg toga niti tele nemore jako biti. Pod bik se onda pusti telica, ako se goni. Ako za tri tjedne opet se počme goniti, to je znamenje, da nēje breja ostala. Krava naravno 40 41 tjedan nosi. Proti zadnjemu nēje smeti dojiti, jerbo onda je već itak nē dobro mlēko i sēm više mlēka bude imala krava, kad se steli. Kad se tele skoti, odmah moramo vusta, oči i nosa posnažiti. Tele vu ovim položaju je zveksi-noma mokro, zato je potrebno na čisto slamu ga složiti i pred mater deti da ga dobro polizeje. Ako krava to neće delati, mati ga bude počela lizati. Pazlje nēje smeti sklēščami ravnati, kak to vnoći dēlaju, jerbo to nēje potrebno i poleg toga vnoći su već teletu pazlje pokvarili.

Kak tele na svēt dojde, obično odmah cecati hoće, ravno zato, ako još nemore iti i na nogaj štati, potrebno je tele prijeti i tak pod vime deti, da si to želju skim predi more sveršiti. Prvo mlēko mora tele počecati, ako nē sve, barem nekaj. To pak je zato potrebno, jerbo prvo mlēko tele potira i tak se žaludec i črēva sčistiju, drugać apetita sgubi i črēvno bol dobi. Tele je poprilići 4-5 tje-dnov k materini kariki prevezano, da onda more cecati, kad mu je potrebno ili kad želju dobi, k tomu pak poleg matere vući se jesti. Od kraja na dan barem četiriput mora tele cecati, ako je mati slaba i malo mlēka ima, dobro i izverstnom krmum ju

Papa i cesar.

Napoleon I je stal na vrhuncu svoje moći, nikaj nije moglo njegovomu slavodobitnomu, svigde preobladajućemu oružju se suprotstaviti. Već je njegova pohlepna ruka za papinskom državom posegnula, te ju francuzkoj državi pripojila, a papu Pijuša VII. zarobila. Napoleon je papu zarobil, i francuzku odpelal i u Fontainebleau nastanil.

Ov odvažni soldat božji, pognut brojem godinah svoje starosti i žalostju, podnašal je svoje težko robstvo trpljivo te se je bez mrmlauja povdal žalostnoj svojoj sudbini, kak svetac.

Jedne večeri, kad je papa zadubljen u molitvu pred razpelom u svojoj sobici klečal, stupi Napoleon nenadano sa svojimi dvorskimi častnici u sobu, te pričme pristojno se naklonivši:

»Sveti otče, izvolite odprostiti, ako Vas u Vašoj pobožnosti bunim, — ali stvar, radi koje dohadjam je silna. Mora se mir uzpostaviti med papom i cesarom. Jeli ste si izvolili o mojem včerašnjem predlogu premisljati i jeli Vam se vidi na njega pristati?«

»Što se moje osobnosti tiče, nemam ništa proti predlogu, ali sveta mati cirkva na njega nemože pristati.« Odgovori papa.

Napoleon je najme papi ponudil dva milijuna zlatnih frankah godišnje plaće ako se cirkvene države odreće. Ali je papa odgovoril, da on neće nikada na porobljenje katoličke cirkve pristati. »Rajši umrem u robstvu i progonstvu« — rekel je — »nego da svoju saviest takovim griehom obteretim i okalam.«

Na to je cesar prićel nabrajati sve, kaj je za katoličku cirkvu u Francezkoj učinil, te je prosil papu, da nebudē za ta sva cirkvi pružena dobroćinstva nezahvalan, već da njegovu ponudu prihvatil.

Ali Pius VII. je ostal nepopustljiv!

Razjaren nad tim, da se je u svojem ufanju prevaril, kak takaj nad tim, da se je jedan našel, koj mu se je podufal suprotiviti, čemu Napoleon nije bil naučen, jer tko bi se to bil podstupil u ono vrieme, kad je on cielom Europum tresel, kriknul je ves biesan i od srditosti kakti izvan sebe, niti nedavši papi njemu doličnoga tituluša:

»Pustimo mi tu stvar na stranu, gospodin papa. Vi nećete moje prijateljstvo

prihvatiti, anda dobro. — Vi ćete anda moje neprijateljstvo čutiti, Vi ćete koštati, kaj još nikada u svom životu niste pokušali!«

»Sire« — odgovori starac — »ja Vaše grožnje polažem pod noge zvelićtelja, tam na križu, ja prepuščam Bogu, da moju pravednu stvar brani, jer je to baš njegova stvar.«

»To je izprazno ufanje!« — odgovori cesar posprdno se nasmejavši. — »On Bog komu Vi služite, je nieki nenaravni proizvod praznovjerja, ja mašinacija prenapetih moždjanah.«

»Tiho, Sire!« — pretrgne ga odriešito, u njegovom bezbožnom govoru sveti otac papa, doćim pri tom naglo i čvrsto digne ruku u vis — »Stari Bog žive još!«

»Stari Bog još žive?« — ponovi papine rieći Napoleon pitajuć — »je, pak kaj se Vi za pravo nadate od toga staroga božanstva?«

»Da će svoju cirkvu štiliti i čuvati te proti bezbožnim napadajim svako vrieme braniti do konca svieta, kak je to obećal!«

»To su velika obećanja« — odgovori raztućom zlovoljnom Napoleon — »No, em čemō to sve videti. Ja sam medjutim posvema nezadovoljan tako s papom i cirkvom

treba hraniti, da više mlička dobi i da tak tele bolje more rasti i razvijati se. Doklam tele ceća samo onda smeti dojiti, ako krava više mlička ima, kak tele to potrebuje. Prvi tjeden tele četiri, drugi tjeden pet, tretji tjeden šest litrov mlička nuca na dan. Četrti tjeden počme tele već pomačem senu zumljati, zato od ovoga vremena svaki dan malo finoga sēna treba vu jasle hititi. Peti tjeden samo dvaput dobi tele cečka, odvezda višeput se mora teletu sēno ili zob ponuditi na dan. Takodjer odvezda tele bi i višeput na dan vodu pilo, zato višeput mu treba ponuditi. Tak se hrani tele tak dugo, doklam ga ostavimo.

Kad se mora tele ostaviti? Odgovor je to, onda kad je tele dobro rezvijano, jerbo samo tak more dobro pleme biti. Pred osmimi tjedni nēje smeti odstaviti tele, jerbo predi nēje još tak jako i žaludec nēje još tak složen, da bi malo tele na samoj suhoj krmii moglo biti. Vu devetim tjednu samo ono tele se more odstaviti, koje je već dosta jako za ov kraj, ali i onda na dan barem 4—5 litrov zobi i dobro sēno n.u treba dati. Svun toga pak još 2—3 litrov ogrjenoga mlička. Koj tak spazljivostjom odhrani tele, on se za dobro pleme bude zahodil i uvēk dobre dojnica bude imel.

Gusenice.

Pred nekojom godinom takva nevolja je došla na naše sadovnjakē, koja je po celim lēpim Medjimurju unistila plod lēpoga sadovnoga drevja. Va milljune su lazile gusenice od drēva, do drēva na našu veliku žalost nē smo imali drugu pomoć, da smo zeli vu ruke mette i onak smo je pomeli na — gnoj.

Sad opet se nahadjaju takve gusenice po Medjimurju, koje istina, da ne laziju po drevju, neg međnami hodiju, crue hale nosiju i jako su lukavne. Neima njih na milljune; tu ili tam se pokazuje jedna, jedna, koja se tak dugo povlači okolo nas, doklam ju ne pogazimo. Nēsmo ravno straho, da ove gusenice tak veliki kvar zrokujeju, kak su jim grozne pajdasice pred nekojom godinom. Naša negdašnja poslovica ovak govori:

»Jedna lastavica još nenapravi protuletle!« Jedna ili dvē takve gusenice, kak vu denešnjim vremenu okolo nas se potēpleju, još nebudu napravile z Medjimurja — zagorje. Naš pošten i spameten narod, dobro zna, kaj je jemu Medjimurje i nebudu međsobom takve potepuhe trpel, koji mu dušnospoznanje hočeju skvariti i njega na zlo voditi. Grdo i mrzko je to, da ravno ovoga mirnoga puka, domoljubnoga naroda krv, zataji svoju krv, svoju mater, svoju pravu ljubeznu domovinu, koja mu je život dala, koja ga je odhranila samo zato, da ju potlam bezobrazno izda, kak su našega zveličitelja za trideset srebernjakov izdali. Ne nucamo našega naroda proli ovim gusenicom braniti, jerbo naš narod je već zdavnja previdel što su ove životinje i ako se nemore drugač proti njim braniti, pograbi cēpanicu i onak pokaze svoju čut prama svojoj lēpoj Magjarskoj domovini onomu, koj ga podufa se vu pravim njegovim štališu domoljublenu dušu mu otvoriti.

Neima na svētu vekšega i to smrtnoga grēha, neg svojemu prijatelju dušu skvariti, svoju domovinu, kojoj život more hvaliti, izdati. Domovine izdajniku na svētu nišči nemore grēhe odprostiti.

Bil je jeden glasoviten vodja, koj je zahitvalne peneze domovinu neprijatelju izdal. Kak je to napravil, više nēje imel mesta niti mesta nigdi. Hodil je sim i tam po svētu, ali dušno spoznanje ne mu je dalo mira, niti vudna, niti ponoči. Med nemirnim potuvanjenim, zisel se jedenput s jednim pobožnim puštenikom. Kad su se spoznali, povedal je svoj strahoviten smrtni grēh. Pobožen puštenik odmah se odstranil od grēšnika i suznatami očima mu zdalka navuk da, ako se hoče pobolšati i k Bogu obrnuti, naj ide vu Rim i rim otec papu naj prosi odvezanje grēhov. Posluhnl je izdajnik pobožnoga puštenika i jeden dan ves zmučeni potrudil se vu Rim. Kad su rimotec papi naglasili, da jeden pobožen hodočastnik hoče njegov blagoslov zadobiti, odmah ga je predsebe pustil. Kak je izdajnik pred rimolca pape premilostiven obraz došel, hitil se na kolena, povedal je svoj vēliki grēh i sderhtućem srdcom čekal je blagoslov. Taki na prve

reči, vužge se rimolce pape premilostiven obraz, serdito vudri s nogom i kak angjel, kad je zerecom sabljoni iz zēmeljskoga raja vun štral Adama i Ēvu, s gorkim glasom zakriči na grēšnika: »Proklet bil je, proklet bude, koj svoju domovinu izda! Neimaš milosti niti na zemlji, niti na nebu, jerbo ov grēh niti sam Bog neoprašča! Amen!« Za kratko vrēme se je čulo, da izdajnik nēje mogel duže ov grēh sobom nositi i s jedne pečine skočil je vu morje. Mrtvo tēlo nigdar su mu nē našli.

To je istinski dogadjaj. Pak kaj vidimo denes? Dojdeju naša medjimurska deca iz zagrebačkih skolah i nikaj drugo nečeju, neg naj i mi, kak i oni izdamo domovinu. Dosta veliko zlo, da oni, sveksinomā svećeniki, koji su odredjeni da na ovim svētu naše grēhe odvežuju, sami vu najvećšim grēhu živiju i kakti svećeniki odnas zahtēvaju, da naj si i mi stēm smrtnim grēhom dušu obteršimo i skvarimo.

Hodiju po Medjimurju, kak farizeuši i podučavaju naroda, naj zataji svoj materinski jezik, vu kojem se je odhranil. Hočeju, da potakvim jeziku hvalimo i dičimo Boga po cirkvah, kakvoga niti vrag ne razmi. Im su već poštēni murašikloški gospodari i poglavari pisali vu naših novinah, da toga serežanskoga jezika morebiti niti Bog ne razmi.

Veselimo se, da medjimurski narod spoznal je takve gusenice, kak je Žganec, Lajtman i još nekoji, koji ga oteči hočeju od materinskoga jezika. Drago nam je, da medjimurski narod, koj je tak dugo vu miru zivel i poštuval svoju Magjarsku domovinu, da sam međsobom uništi ove gusenice, koje vu srdce se mu hočeju zapiliti i njega vu prokletstvo odpeljati.

Imali smo i rēšili smo se već vnozina gusenice, budemo se i, kad naš spameten medjimurski narod opet zeme vu ruke metlu i pomete je nazat na — Zagorje.

Uzbučeni balkan.

Srbska mobilizacija je još dalko od toga, da postigne svoj cil, makar već tak pišeju srbske novine, da je Srbia već preobladala zbučene albance. Taljanska je ta-

kak i starim Bogom. Mozbit ću još samostalnu državnu vieru utemeljiti, koja neče za svoju glavu imati nasljednika svetoga Petra, a namiestnika Kristuševoga, kak vi katolici buncate, već samoga cesara.»

»Vi Sire Vašu moć pretieravate!« — veli papa.

»Meni je sve moguće u Europi!« krikne Napoleon, obladavec tolikih narodah, jedino mi nije moguće tvrdoglavost jednoga starca upokoriti, koj se izdaje za mestnika staroga Boga. — Meni je medjutim sve jedno, kad se njemu tako dopada, pak neka mu bude, — neka anda umre kak zarobljeni suženj!«

»Pazite se!« — odgovori ozlovoljeni visoki zarobljenik — »Svi prgonitelji cirkve bili su za vrēme stoljetjah težko kašnigani. Bog ih je strmoglavil, pogazil — unistil, a cirkva je uviek ostala nepovriedjena na vrhuncu. Vi proganjate cirkvu a njezinoga glavara držite zarobljenoga. Ali polag svega trpljenja, polag svih nevoljah, kojimi me darivate i obispavate, ja još živem i budem živel, za da budem sviedokom Vašoj propasti. Vaša mera je puna i već nije vrēme daleko, kada ćete i Vi sudbinu prgonjenih

kršćanah dieliti, te će Vam biti plaća takova, kako Vi sada posudjujete!«

Još nikada nije Napoleon takove rieči čul; a tko bi se i bil podufal njemu — gospodaru i diktatoru Europe, ovak u lice govoriti. Poslie toga govora se papa zasopljen sruši na stolac naslonjač, dočim Napoleon, črleni kak kuhani rak od srditosti krikne:

»Stari Bog strmoglavljuje samo norce, a proti cesaru on nemre nikaj. Vas pako, gospodin papa budem ja u mojoj srditosti ili upokoril ili zdobril!«

I time otide iz sobe i baš posve prostlački lupi svrati.

Poslie ovog dogodjaja, dvie godine kasnije, bil je sam Napoleon zarobljenik na otoku sv. Heleni u atlantickom oceanu, a papa se je slavodobitno u vječni varaš Rim povrnul. Na svojoj goloj neplodnoj klisuri, se je strmoglavljeni gospodar svieta sietil one žalostne preprike sa papom u gradu Fontainebleau. Šnjim zajedno su na sv. Heleni bili general Bertrand i grof Jožef Rethel zatočeni.

Jednog dana veli cesar grofu Rethalu,

kad su se baš poslie zajtreka po morskoj obali šetali:

»Čuješ Jožef, nisi li ti bil onog dana u gradu Fontainebleau, kad je meni papa Pius VII. moju budućnost prorical?«

»Je, Sire, ia sam onda bil prisutan!«

»Siečas se ti onoga spomenka med papom i menom?«

»Siečam Sire, i nikad ga neću zaboravit!«

»A jeli ti još znaš, kaj je papa rekel:«

»Stari Bog još žive i On je prgonitelj; sv. matere cirkve još svaki krat strmoglavil; a onda je još dodel — — no Jožef, kaj je još dodel?« pita Napoleon, kad vidi da se grof mrgodi.

»Ov isti Bog bude i Vase Veličanstvo strmoglavil, ako nebudete prestali cirkvu proganjati.« — odgovori zrezo grof.

»Je, to su bile njegove rieči.« — veli Napoleon zalostno — »Zaista, dragi prijatelju, stari Bog žive još, za da tlačitelje svojeg namiestnika smrvi. Ah! — nastavi poslie kratke stanke cesar, — »da mi je moguće svim vlastodržcom doviknuti: Štujte Kristuševoga namiestnika, nenapadajte papu, netlačite ga, jer ćete drugčije po božjoj osvietnoj ruki, koja tronuša svetoga Petra brani,

kodjer mobilizérala osmoga vojnoga sbora i pozvala je nuter sve one marinerske oficijere, koji su do vezda na slobošćini bili, jerbo Taljanska kraljevina neće dopustiti Srbiji, da bi Albanii makar samo za jeden kratek čas zavzela. Néje znati, kaj se nahadja na montenegrofskim hataru, ali tuliko si moremo misliti, da niti tam je né mir, jerbo i Nikita je mobilizéral vojsku, to pak bez velike sile niti jeden orsag neće odrediti. Tak fletno nebude mir nastal na Balkanu, kak bi to srbi šteli. Na južni granici već više danov bitka traja i néje zavezda znati, kak bude vun spala, dobro ili hudo za albance. Turćini se još pogajaju s grki za morske otoke nebi radi turćinom uazat odpustiti, turćini pak se jako groziju, da ako otoka nazat nedobiju, silom je budeju zeli od grkov. Svrho toga grčki korman odredil je mobilizaciju i pripravlja se, da do zadnju kaplu krvi bude svoju pravu branil. Nadalje odredil je svim ladjam, da odmah se naj povratije dimo, doklam jim je put odprti. Ako Turski orsag jedenput zapre Dardanellak zvanoga morskoga klanjca, grčke ladje već nikulnikam nemoreju i to bi strahoviten kvar bil orsagu.

Turska, bulgarska, srbska, grčka i črnogorska mobilizacija nikak ne kaže, da bi se s dobra mogli naravnati i ako bude to tak na dalje išlo, kak vezda vréme stoji i kaže, moremo se opet nadjati, da jeden dan samo tak znenada od svih krajov počmeju štuki grozno pokati i opet se tak sve preobrne i změša na Balkanu, kak je morebiti još nigdar né bilo. Pak se budeju poleg balkancov europanski vladari morali pobrinuti, da zvelikim plannom gorećega ognja potišiju.

Nekoji telegrami ovak glasiju iz Belgrada: Po najzadnji prijavi bulgarske i albanske bande su srbi po celim monastirskim vilajetu uništili. Nazat srbski činovniki su dobili vladanje vu ruke i odptlam je mir tam. Vu zadnji bitki okolo Prizrenda su albance na vkrš dobili i pre Vranistu čisto su je potukli. Vu Kalkandelu, Gostivaru i okolo Gora zvanih městah su srbi nećimurno skorom sve stanovnike zaklali. Nekoji su itak pred jimi med brege vušli, odonut pak

biti na prah smrvljeni tak, da se više nećele priditi!

Nieka starica, još u šesdesetih godinah živuća, često je znala o Napoleonu iz svete Helene pripoviedati. Ona je onda bila deset godinah stara i sa Napoleonom zajedno na otoku sv. Heleni, jer je bila njezina mati pralja i ključarica rublja Napoleonovoga. Ona pripovieda u svojih dnevnih zapisich, da je Napoleon bil njezin školnik, koj ju je vučil čitati, pisati, moliti Boga i u obće svi, kaj se u početnih školah uči, a naj strožji je bil u nauku katekizmuša, kojega je ona uslied njegove strogosti još u svojoj starosti bolje na izust znala, nego mnogi mladi školski dečec. K-tomu stoji u njezinom dnevnom zapisu, da se je svaki krat prije zvonjenja na pozdravljenje angelsko, pol ure prije, morala pri njem postaviti, te kad je zazvonilo, je šnjim zajedno pozdravljenje i ktomu spadajuće molitve molila.

Evo! Napoleon se je popravil i postal je nabožan, kad je spoznal, da ga je ruka božja pritisnula, ali — pridici se više nije mogel.

Em. Kollay.

vu Bulgariu, gde su se pretuzili, da srbi sve varaše su jim porušili i sela požgali tak, da sad neimaju nigdi stana i presiljeni su bili negdašno domovinu ostaviti, da si barem življenje obraniju.

Isza Boljetinac albanski vodja vu Komljenju betezen leži. Pokedob Boljetinaca za srbskoga podložnika derziju, kak odzdravi odmah ga pred srbski soldački sud prestaviju i tak ga budu obsudili, kak svakoga izdajnika. Imanje mu zemeju i njega na smrt odsudiju.

Črnogorski službeni list Mikloš kralja proklamaciju saobćivanja, koja ovak glasi: Poleg soldačkoga 212 paragrafaša, pokedob na granicaj je nemir nastal, zapoved sem dal soldačkomu ministru, da odmah celu soldačiju mobilizéra.

Iz Beča takov glas je došel, da za kratko vréme Wied nemškoga hercega za albanskoga kralja budu imenuvali.

Iz Szaloniki pišeuju oktobra šestoga, da bašibuzoki vdrii su vu Dedeagacs, Lagosz i Marouiti i sve su spodrii i uništili.

Na celim Balkanu mobilizéraj. Turski orsag i Bulgaria hitro su odredili mobilizaciju. Poleg toga Grčka i Srbia su bile presiljene mobilizérati, da pripravljene budu na svako zlo. Turska i Grčka neće se s dobra naravnati i poleg toga brćas mednjimi za kratko vréme boj bude vun vudril.

Politika zvane novine već tak pišeuju, da vu Turskim su odredili grkom boj poručiti. Turski korman je na glas dal europanskim vladarom i kormanom, da nemore grčku želju zveršiti i poleg toga veliko neprijateljstvo je uastalo med Konstantinopoljom i Athenom. Turski poslaniki zapoved su dobili, da naj pozvédiju okolo europanskih kormanom, kak se budu zadržavali ako boj vudri vun. Ovi su tak odgovorili, da neutralni ostanaju.

Terdsumani Hakikat turske novine ovu javiju: Kad su grki Janinu zadobili, zarobili su trinajst jezer turćinov, koje su na Makromissi otok deportérati. Na ovim otoku tak su siromake mučili i zgladom trapili, da zmednjih na dan do pedeset, šesdeset su pomrii. Mrtva tēla grki ali su vu morje shitali, ali pak gole skup vu jeden grob zakopali. Novine sad zahtěvaju od kormana, da naj popita Grčkoga orsaga, da zakaj su tak nećimurno baratuvali s onimi, koji su tak vitězki branili Janinu.

Srbska tužba proti prizrendskom konzulu. Vu Beogradu jako su srditi na osztrakmagjarski konzul. Tak veliju, da po tajnim putu med albanci je oružje rzdelil i da je albance proti srboim bunil i to s taljanskim konzulom skup. Tak pišeuju novine, da poleg toga nigdar nebude pravičen mir nastal med Austria-Magyarskom i med Srbioim.

Bulgaria opet je nazat pozvala naše marljive bulgarske vrtlare. Iz Pecuha pišeuju, da tamošnji bulgarci su već dobili zapoved, da odmah moraju domaj se postaviti.

Videti je stoga, da na Balkanu opet se nekaj zuhkoga kuha. Čeli Balkan vri i gori. Kaj bude opet stoga, što bi to mogel napré znati. Tuliko znamo, da nikaj dobroga niti za nje, niti pak za nas. Za nas obično né, jerbo mi smo najbližesi susedi, to pak znamo, da ako susedova hiza gori, da nescemo vu križ ruke deti i onak gledati, jerbo drugač niti zanas je né dobro. Napré se nescemo plešiti, ali itak pripravljene moramo biti, da nas nikakvo zlo znenada nepostigne.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše postuvane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Imen dan kralja.** Oktobra šestoga je obslužaval naš kralj osemdeset i tretji imen dan. Po celim orsagu su obdržavali ov dan. Varaši su nakinčeni bili zastavami, po cirkvah pak se božja služba deržala i zahfalnost. Po celim orsagu su svi službeniki i sva školska deca nazočna bila na božji službi.

— **Putovanje Ferenc-Ferdinanda.** Ferenc-Ferdinand buđući kralj novembra prve dane bude sa svojom ženom, Hohenberg nadhercegovicom englezkoga kralja pohodil vu Windsoru. Na njihovu čast ove dane velike vadasije budu se obdržavale. Po vadasiji pohodili budu vu Welbak kaštelju portlandi hercega.

— **Oktobar 6.** Šesdeset i četiri lét je potlam, kak su naši neprijatelji 1849 leta oktobra 6-ga naše glasovitne generale i domo rodce vu Aradu i Budapesti skončali. Vu Aradu četiri generale su strelili, deved pak nećimurno obesili. Takodjer na ov dan su vu Budapestu više velikašov skončali, medkojemi je najglasovitnési bil grof Batlyányi Lajoš, prvi magjarski minister prezident. Za nedužno skončane domorodce, kak i svako leto, tak i letos po cirkvah božja služba, po školah pak lépe svećenosti su se obdržavale.

— **Zabrani sajam.** Zutrašnjoga orsačkoga sajma je csaktornjajski kotarski veliki sudac, radi kontumacije nagykanizsaiske kolere, zabanil.

— **Umiranje.** Žalosten glas smo dobili minuci pondeljek. Zrinyi Viktor csaktornjajski poglavar i glasoviten stacunar, naših novin urednika brat, po dugim i teskim belegu vumrl je vu pecuskim spitalju. Dovica i drobna deca tugujeju zanjega. Naj počiva vu miru božjem.

— **Jedenejst je zaklal.** Iz Csikago amerikanskoga varaša telegrafiraju, da vlovili su jednoga Henry Spencer zvanoga krvoloka, na koga su sumlju imali, da je jedno Reserac zvano deatristicu zaklal. Po spitavanju Spencer je valuval, da to mu je né prva krvoločnost bila. Već predi je zvun toga deset duš spravil na drugi svet. Krvolok niti vu reštu se neće nikaj spokoriti. Poleg amerikanskoga zakona, na smrt ga budu odsudili. Zasluzil si je.

— **Muž kakti krvolok.** Szekeres Pavel više vremena zlo je živel svojom ženom. Tak dugo su se svajovali, doklam se muž tak rezrdil, da je pograbil ostru sekiru i zeni glavu rezbil. Sud ga je svrho ove krvoločnosti na tri léta rešta odsudil.

— **Navolila se živet.** Szabó Mihalja žena iz Kispeste, minuci tork vu svojim stanu oběsila se. Kad su ju našli, već je mrtva bila. Ostavila je lista, da zato je to napravila, jerbo se već navolila ovoga sveta.

— **Zaklal je otca.** Vu Veresejgház občini Varga Andras zmurim se svajoval svojim János zvanim sinom. Sin je odlučil, da pospravi otca iz ovoga sveta. Juniuša 5-ga dana na večer počakal je sa nabitom puškom starca i četripuit je nanjega strelil. Šprihi su zigiftali krv i stavec je vu spitalu vumrl. Sad je bil svrho toga sud. Bezdušnoga krvoloka su na šest lét odsudili.

— **Ferdinand bulgarski kralj je prinas.** Kak je to poznato, Ferdinand bulgarski kralj prveše vréme je med našemi

husari sluzil, kakti officir. Od potlam svako leto nas pohodi. Ferdinand čisto dobro zna magjarski, makar več vnogo lét kraluje vu Bulgariji. Sad nas je opet pohodil i dan na dan na svojim imétku vadasi. Koji su ga vidli i spominali s njim, tak velju, da minući boj, ga je jako postaral. Glas je bil, da bude Ferenc Jozsef kralja pohodil, ali zavezda je to još nê odlučeno. Ferdinand više tjeđnov bude ostal med Kárpáti bregi, gde veliko imanje ima. Kad je pri Orsovi na magjarsku zemlju stal, veselo je rekel: Blago mi je, da opet Magjarski orsag morem videti. S velikom radostjom dojdem navék sim. Kralj je svakomu ruku ponudil, koji su ga službeno čekali. S kraljom su došli Sztancsov i Marlov ministri, Sztajan ezredés, Csipka i Wejch tajniki, Strauss Adolf professor. Prinas se hoće malo počnuti, jerbo bormes strahovitno velike brige i posle je imel doklam je boj trajal. Mi pak ga zradostjom prinas pozdravljamo.

— **Krvoločnost vu štricingi.** Francuski Miklós stacunarski detić, poštrical se je za Reljin Istvan fiškalijskim pisarom. Vu štricingi Francuski zel je kusturu i razporil je črevu Reljinu, koj je taki na lice mesta vumrl. Francuskija su prijei. Obedva imaju ženu i decu

Kiadó lakás.

Árpád-u. 3. sz. ház I. emeletén

egy három szoba, konyha

stb. mellékhelyiségek-
ből álló lakás

kiadó

UGYANOTT FÖLDSZINT
IRODAHELYISÉGNEK AL-
KALMAS 2 SZOBA KIADÓ.

Övebbet a munk kiadóhivatalában.

437/1913. sz.

Arverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járás-bírótság 1913. évi V. 275 sz. végzése kö-
vetkeztében Magyar Agrár- és Járadék Bank Részvénytársaság javára 1008 K s jár. erejéig 913. évi június hó 9-én fogantatott kie-
légtési végrehajtás után lefoglalt és 2300 K-ra becsült 4 bikából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. bíróság 175/2 V. 1913. sz. végzése folytán 1008 K tőkekövetelés, s jár. erejéig Mura-
szerdahelyen Robb Eleknlé, Robb Imrénél és Bakos Mihálynál leendő eszközlésére

1913. évi október hó 14. napjának d. e. 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dóközök oly megjegyzéssel hivatnak meg
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-
fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron
alul is el fognak adatni.

Csáktornya, 1913. szept. 24. 745

4817/tk. 1913.

Arverési hirdmény.

A perlaki kir. járásbírótság mint lkvi
hatóság közhírré teszi, hogy Matkovicz Tamás
fiumei lakosnak Radmanics Mihály nős Szomi
Máriával katori lakos elleni végrehajtási ügyé-
ben 48 K 39 fill. tőke, ennek 1907. évi ja-
nuár hó 1-től járó 5% kamata, 33 kor. 60 f.
eddig 17 kor. 20 f. árverés kérési költség
behajtása végett a nagykanizsai kir. törvény-
szék és a perlaki kir. járásbírótság területén
fekvő a katori 5116 sztkvben felvett 2071/d,
3899/b, 19120/a, 5507, 7391, 7414, 402/a
hrs. ingatlanok 603 K kikiáltási árban,
mint becsárban az

1913. évi december hó 11-ik napjának d. e. 9 órákor

Kotor községhezánál dr. Kemény Fülöp ügy-
véd vagy helyettese közbenjöttével megtar-
tandó árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár
melynek 2/3 nál alacsonyabb áron az in-
gatlan el nem adható.

Árverezui kívánók tarloznak a becsár
10%-át készpénzben vagy óvadékképes pa-
pirban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlak, 1913. szept. 17. 744

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	17.10—
Rozs elsőrendű	Hrz	12.40—
Árpa	Jecmen	12.50—
Zab	Zob	13.10—
Kukoricza	Kuruza suha	10.50—
Féher bab új	Grah beli	18.00—
Sárga bab	» žuti	14.50—
Vegyes bab	» zinešan	14.00—
Kendermag	Konopljenosano	18.00—
Lenmag	Len	17.00—
Tökmag	Koščice	18.00—
Bükköny	Grahorka	14.00—

Sirolin
"Roche"
orvosilag ajánlva a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen.
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvélykórja ellen.
Kapható minden gyógyszerárban
Egy üveg 6 és 9 koron

Átköltözés miatt

a gróf Draskovics-féle uradalom tulaj-
donát képező házban, 26 év óta fennálló
vegyeskereskedésem, korcs-
mával és mészárszékkal

eladó.
STRAUSS ZSJGMOND Bednja
(HORVÁTORSZÁG.)

Radí preseljivanje,

u gróf Drasković zvanog vlastelinosti spadajući
hiži već čez 26 godine gori stojeća maja
smješnatrgovina, s krč-
mom i mesarnicom je na

prodaju.
STRAUSS ZSJGMOND Bednja
(HRVATSKA.)

Progress egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papirkereskedésében Csáktornyán

Egyenruhák TILLER Pompás polgári ruhák

tisztek, katonai hivatalnokok, önkéntesek,
vasuti- és postatisztek, tűzoltók, erdő-
tiszték, pénzügyőrök és mindenrendű
egyenruhát viselő testületek részére a
legjobb és legegységesebb kiállításban.

Kropatschek fegyverek
A magas kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen kitűnő fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk és pedig:
1 drb teljesen jó Kropatschek csendőrségi fegyver 20 K, 1 drb szebb fegyver 25 K, 1 drb ideális szép fegyver 30 K, 1 drb Kropatschek szurovy 1 K, 1 drb fegyverszij 1 K, 1 drb fegyverszij szélesebb és jobb 2 K, 1 drb derékszij táskával 3 K, 1 drb töltény-táska 3 K, 1 drb élestötny 10 f, 1 drb vaktöltény 10 f, 1 drb csavarhúzó nyéllal 20 f, 1 drb törölvás fegyvertisztításhoz 20 f.

MÓR ÉS TÁRSA
csász. és királyi udvari szállítók
Budapest, III. ker., Váci-utca 35

746 2-*

M megbízható, kitűnő szerkezetű

kecskeméti

BORSAJTÓT

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezte, mint az O. K. H. tagja gyárából. Az =

IPARI ÉS HÁZIIPARI SZÖVETKEZETEK BESZERZŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ ROZPONJA

Budapest, VIII., József-körút 36. sz.
Tessék árjegyzéket kérni.

Megérkeztek!

BERGER SIMON úri- és női divatruházának őszi ujdonságai.

Czipők, úri- és női kötött- és szövött áruk, ruhadiszek, selymek, gombok, úri- és női fehérneműk.

Nagy raktár kizárólag magyar gyártmányu nyomatott és kezdeti kézimunkákban, női- és gyermek- kötött kabátokban, szőrmeárúkbán, szőnyegek és piperickekben.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

BERGER SIMON.

CSÁKTORNYA, DEÁK-UTCA

716 6-9

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolše vrsti

vapna.

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz najfalesu cenu. Koji treba cieli vagon dobi vapno čisto fal. Tržim takaj razciepana suha bukova drva na vagu.

668 32-4

Varaždinban, a Flórián-utca II. számu egyemeletes

ház,

bennne egy teljesen felszerelt kovácsműhellyel (szerszámokkal) eladó vagy bérbeadandó.

Az udvarban még ház áll 2 lakással. 90□-ól kert is tartozik hozzá.

Bővebbet a tulajdonosnál ugyanott.

STEINKUSS KÁROLY kovácsmester.

U Varaždinu, Florian-ulica II. brojna na jeden kat

hiža,

u njoj jedna na čistoma opremna kovačnica (s orudjemi) se prodaje, ili pak u rendu daje.

U dvoru još stoji jedna hiža s dvě stanami. I 90□-klafter vrt spada k tomu.

Obiljneše pri vlastniku tamo.

STEINKUSS KÁROLY kováčmester.

SCHMIDT EDE ZONGORATERME CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb
harmoniumok 150 " "
czimbalom . . 100 " "

Alábbi világhírű cégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjászott hangszerek folyton kaphatók
∴ régieket átcsereél ujra ∴
részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

Czipésműhelyemet

I. hó 12-én a Rákóczi-utcai Petrics Viktor féle házba helyeztem át. Szíves pártfogást kér

Meskó Bálint

cipész.

747 1-3

felséges ízű fehér vagy aranyárga csemege mézet

5 kg-os esinos postadobozokban 10 K szállít bérmentve a „MÉH” a magyar méhészek értékesítő szövetkezte, Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!

Wotan

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa. Huzott drótzállal 75% árammegtakarítás.

Lámpa

Kapható villanyeszerelési üzletekben, villanytelepeken és a MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Nyomatott Fischer Fűtőp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyan.